

Komenský vykládá Komenského

Citáty Jana Amose Komenského

Epizoda 07 – Za tajemstvím k alchymistům

Pozor na prokletí

Podivným uměním, která zavedl sám Satan (spolu se všemi vynálezy černé magie), se tedy musíme pečlivě vyhýbat. Tím spíše nikdo nesmí vědomě a dobrovolně vzývat nebo vyvolávat zlého ducha a uzavírat s ním smlouvu, protože to znamená přejít od Boha na stranu Satana, který od Boha odpadl, vědomě a dobrovolně na sebe přivolat prokletí a uvrhnout se do záhuby. *Obecná porada o nápravě věcí lidských II. 369*

Astrologie

To, že hvězdy působí mocně na živly a že mají vliv i na duchy lidí, pokud přebývají v tělech, ponecháme k obhajobě těm, kteří mají o síle hvězd a jejich vlivech toto mínění. My totiž pokládáme za nedůstojný názor, že Boží lid je řízen hvězdami, neboť ti, kteří se znovu zrodili zásluhou Kristovou, nepodléhají řádu stvořeného světa a neřídí je duch světa, nýbrž duch Boží.

Někteří rovněž shledávají, že je úplná pravda to, že lidé příliš oddaní astrologii jsou špatnými mysliteli v oblasti přírodní filosofie, protože všechno vztahují k nebi, které je příčinou vzdálenou, a vůbec nepřihlížejí k nejbližším příčinám změn. A že jsou rovněž i špatnými mysliteli v oblasti filosofie mravů, neboť při zkoumání nešťastných událostí se buď jako ohromeni třesou hrůzou nad zlem, k němuž došlo z nerozumnosti nebo kterému se mohlo moudrým uvažováním s určitostí předejít, nebo se nesnaží získat si vlastní silou dobro, které očekávají od hvězd. Konečně jsou i špatnými křesťany, neboť tak utkvěli na příčinách druhého řádu, že takřka zapomněli na prvotní a propadají bezbožnosti, někteří z nich pak dokonce i ateismu. *Obecná porada o nápravě věcí lidských II. 34*

Mezi astrology

Někteří tedy už nelezli nahoru na žebříky, ale dívali se na hvězdy zezdola a zkoumali, k čemu se která připravuje. A když uspořádali trigony, kvadráty, sextilie, konjunkce, opozice a jiné aspekty, ohlašovali buď veřejně světu nebo soukromě některým osobám budoucí štěstí i neštěstí, psali horoskopy a věštby a pouštěli je mezi lidi. Na některé z toho padla bázeň a strach, jiní se z toho zase radovali, zvláště někteří. Další na to vůbec nedbali, házeli jejich spisy do kouta, nadávali jim do zhvězdlhářů a tvrdili, že oni se mohou dosyta najíst, napít i vyspat bez horoskopu. Zdálo se mi ale, že na takový soud by se neměl brát zřetel, pokud je to umění samo o sobě spolehlivé, jenže čím více jsem ho zkoumal, tím méně jistoty jsem v něm viděl. Když se předpovídání jednou trefilo, zase pak pětkrát úplně selhalo. Pochopil jsem tedy, že i bez hvězd není tak těžké uhodnout, kdo získá čest a kdo sklídí hanbu, a začal jsem považovat za marnění času zabývat se tím dále. *Labyrint světa a ráj srdce str. 53-54*

Citáty jsou vybrány z těchto knih Jana Amose Komenského a vztahují se vždy k obsahu jednotlivých dílů animovaného seriálu:

KOMENSKÝ, J. A. *Obecná porada o nápravě věci lidských*, I., II., III., Praha: Nakladatelství Svoboda, 1992.

KOMENSKÝ, J. A. *Labyrint světa a ráj srdce*, Žandov: Nakladatelství Poutníkova četba, 2010.

KOMENSKÝ, J. A. *Unum Necessarium - Jedno nezbytné*, Praha: Nakladatelství Kalich, 1999.

KOMENSKÝ, J. A. *Předehra pansofie, Objasnění pansofických pokusů*, Praha: Nakladatelství Academia, 2010

KOMENSKÝ, J. A. *Didactica*. In Dílo Jana Amose Komenského Opera omnia, sv. 11, Praha: Nakladatelství Academia, 1973

KOMENSKÝ, J. A. *Epistula ad Montanum*. In Dílo Jana Amose Komenského Opera omnia, sv. 1, Praha: Nakladatelství Academia, 1969

Odkazy u citátů z Obecné porady o nápravě lidských jsou ve formátu svazek (římskými číslicemi) a číslo stránky.

ČESKÉ STUDNY

